

**Protokoll fra kontrollutvalgets møte
tirsdag 27.09.2011**

Sted: Grenseveien 88

Til stede: Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Jon Evang (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Anne Haabeth Rygg (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Berit Jagmann (R)

Forfall (grunn): Ann Kathrine Skjørshammer (KrF) (reise), Berit Jagmann (R) (uoppsettlig arbeid)

I stedet møtte: Hartvig Opsjøn (KrF) og Harald Minken (R)

Fra kontrollutvalgets sekretariat: Sekretariatsleder Reidar Enger og konsulent Kristin Lehre

Fra Kommunerevisjonen: Kommunerevisor Annette Gohn-Hellum, avdelingsdirektør Unn Helen Aarvold, avdelingsdirektør Lars Normann Mikkelsen, seniorrådgiver Per Jarle Stene (sak 83), førsterevisor Siri Strandenæs Lode (sak 84)

Beredskapssjef Jon Birger Berntsen ga en orientering om Oslo kommunes arbeid etter terrorangrepene 22.07.2011.

Sak	Side
82/11 Protokoll fra kontrollutvalgets møte 30.08.2011	2
83/11 Rapport 14/2011 Offentlige anskaffelser – kontroll av utvalgte innkjøp utført av Omsorgsbygg Oslo KF	2
84/11 Rapport 15/2011 Hovedsykkelveinetten i Oslo kommune – kvalitet.....	4
85/11 Oppfølgingsundersøkelse etter rapport 9/2009 Avgangskarakterer i grunnskolen – Likebehandles elevene i grunnskolen.....	7
86/11 Endelig innberetning av mislighetssak i Bydel Grünerløkka	8
87/11 Sluttorientering om kommunens oppfølging av korrupsjonsforsøk mot Omsorgsbygg Oslo KF	10
88/11 Restanseliste for kontrollutvalgets saker pr. 31.08.2011	12
89/11 Rapport 8/2011 Styring av vannforsyning og avløp i Oslo kommune – byrådens rapportering av status for iverksetting av tiltak pr. 31.08.2011	12

82/11
Protokoll fra kontrollutvalgets møte 30.08.2011

Sendt til arkiv

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Jon Evang (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Anne Haabeth Rygg (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Harald Minken (R), Hartvig Opsjøn (KrF)

Protokollen ble godkjent.

83/11
Rapport 14/2011 Offentlige anskaffelser – kontroll av utvalgte innkjøp utført av Omsorgsbygg Oslo KF

Sendt til helse- og sosialkomiteen

Kopi til byråden for finans, Omsorgsbygg Oslo KF, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har gjennomført en forvaltningsrevisjon av innkjøp utført av Omsorgsbygg Oslo KF.

Undersøkelsen ble vedtatt av kontrollutvalget 28.08.2010 (sak 63) og sorterer under fokusområdet anskaffelser i overordnet plan for forvaltningsrevisjon vedtatt av bystyret 18.06.2008 (sak 259).

I undersøkelsen har Kommunerevisjonen kontrollert om Omsorgsbygg Oslo KF har overholdt anskaffelsesregelverket gjennom kjøpsprosessen. Det vil si at hver anskaffelse har blitt vurdert med grunnlag i 21 delproblemstillinger som dekker flertallet av trinnene i en innkjøpsprosess.

De undersøkte anskaffelsene spenner verdimessig fra den nasjonale terskelverdien på 500 000 til flere hundre millioner kroner. Fem av anskaffelsene er fra 2009, to har kontraktsinngåelse i 2010, mens to er fra henholdsvis 2007 og 2008. De to eldste er med fordi den ene henger sammen med en kontrollert anskaffelse fra 2009, mens den andre har et betydelig økonomisk omfang og er viktig for kommunens barnehageutbygging. To av anskaffelsene ble også vurdert i Kommunerevisjonens rapport 2/2011, men med fokus på dokumentasjon og intern kontroll.

De to sistnevnte anskaffelsene ble omfattet av forvaltningsrevisjonen fordi en dybdeundersøkelse ville gi et mer omfattende grunnlag enn en breddeundersøkelse til å vurdere om gjennomføringen av innkjøpene var i samsvar med anskaffelsesregelverket. En forvaltningsrevisjon kan med andre ord fungere som et supplement og et korrektiv til breddeundersøkelsene som gjennomføres som et ledd i regnskapsrevisjonen.

Undersøkelsen viser at Omsorgsbygg Oslo KF for de ni anskaffelsene, har gjennomført en rekke av trinnene i samsvar med lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Men Kommunerevisjonen fant faktiske og mulige avvik av vesentlig betydning ved seks av de ni innkjøpene. To vesentlige avvik i form av manglende anskaffelsesprotokoller, ble også omtalt i rapport 02/2011 *Kontroll av anskaffelser i ni virksomheter*.

Brudd på anskaffelsesregelverket kan gi risiko for økonomisk ugunstige anskaffelser, risiko for uregelmessigheter, misligheter, erstatningskrav og tap av omdømme.

For de to anskaffelsene som også ble omfattet av Kommunerevisjonens sist rapporterte breddeundersøkelse, avdekket forvaltningsrevisjonen ytterligere avvik i forhold til innkjøpsregelverket.

Kommunerevisjonen har gitt anbefalinger som kan bidra til at Omsorgsbygg Oslo KF fremover kan gjennomføre sine innkjøp i tråd med anskaffelsesregelverket. Forvaltningsrevisjonsrapporten er bygget opp slik at den også kan brukes i læringsøyemed av ansvarlige for og av operatører på innkjøpsområdet i andre virksomheter.

I rapportens kapittel 12 gis det en status for intern kontroll på innkjøpsområdet. Statusoversikten er en sammenstilling av informasjon fra andre undersøkelser utført av Kommunerevisjonen, herunder årsoppgjørrevisjonen av foretaket for 2010.

Omsorgsbygg har i sine kommentarer til rapporten innsigelser mot Kommunerevisjonens vurderinger og konklusjoner. Innsigelsene har ikke medført endringer i vurderingene og konklusjonene, men Kommunerevisjonen har valgt å gjøre noen presiseringer med hensyn til hvilke år anskaffelsene er fra. Likeledes har Kommunerevisjonen poengtert ytterligere hvordan den forholder seg til såkalte følgefeil. Det vil si feil som oppstår når oppdragsgiver for eksempel i innledende fase av en anskaffelse gjør feil som forplanter seg utover i anskaffelsesprosessen.

Omsorgsbygg Oslo KF melder i sine kommentarer at samtlige anbefalinger som Kommunerevisjonen har gitt, er beskrivende for foretakets rutiner. Foretaket vil likevel gjennomgå sine innkjøpsrutiner med sikte på å sikre overholdelse. De vil gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse og revidere lokal tiltaksplan på innkjøpsområdet med basis i resultatene. Også arkivrutiner vil bli gjennomgått på nytt for å sikre arkivering av innkjøpsdokumentasjonen. Aktuelle tiltak vil i følge Omsorgsbygg bli iverksatt høsten 2011.

Byrådsavdeling for finans og næring viser i sine kommentarer til at de er kjent med innsigelsene fra Omsorgsbygg Oslo KF. Byrådsavdelingen viser også til at den har fulgt opp og fremover vil følge opp foretakets interne kontroll på innkjøpsområdet.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at Omsorgsbygg Oslo KF har utført mange av trinnene i innkjøpsprosessene korrekt, men vil samtidig fremheve viktigheten av at foretaket følger regelverket for offentlige anskaffelser, jf. påpekte avvik i Kommunerevisjonens rapport 14/2011 *Offentlige anskaffelser — kontroll av utvalgte innkjøp utført av Omsorgsbygg Oslo KF*.

Brudd på anskaffelsesregelverket kan gi risiko for økonomisk ugunstige anskaffelser, risiko for uregelmessigheter, misligheter, erstatningskrav og tap av omdømme.

Kontrollutvalget noterer seg de tiltakene som Omsorgsbygg Oslo KF melder om i sine kommentarer til rapporten.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Jon Evang (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Anne Haabeth Rygg (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Harald Minken (R), Hartvig Opsjøn (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 16.09.2011 m/vedlegg

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget merker seg at Omsorgsbygg Oslo KF har utført mange av trinnene i innkjøpsprosessene korrekt, men vil samtidig fremheve viktigheten av at foretaket følger regelverket for offentlige anskaffelser, jf. påpekte avvik i Kommunerevisjonens rapport 14/2011 *Offentlige anskaffelser – kontroll av utvalgte innkjøp utført av Omsorgsbygg Oslo KF*.

Brudd på anskaffelsesregelverket kan gi risiko for økonomisk ugunstige anskaffelser, risiko for uregelmessigheter, misligheter, erstatningskrav og tap av omdømme.

Kontrollutvalget noterer seg de tiltakene som Omsorgsbygg Oslo KF melder om i sine kommentarer til rapporten.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

84/11

Rapport 15/2011 Hovedsykkelveinetten i Oslo kommune – kvalitet

Sendt til samferdsels- og miljøkomiteen

Kopi til byråden for miljø og samferdsel, Bymiljøetaten, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Rapport 15/2011 *Hovedsykkelveinetten i Oslo kommune – kvalitet* er et resultat av en undersøkelse vedtatt gjennomført av kontrollutvalget i møte 26.08.2010, sak 63.

Undersøkelsen er en del av fokusområdet *miljø og byutvikling* i overordnet plan for forvaltningsrevisjon som ble vedtatt av bystyret 18.06.2008, sak 259. Rapporten omhandler kvaliteten på eksisterende strekninger av den kommunale delen av hovedsykkelveinettet i Oslo kommune. Første del av kontrollutvalgets bestilling, utbyggingstakten av hovedsykkelveinettet de siste årene, ble behandlet i utvalgets møte 14.06.2011, sak 56.

Rapporten bygger på en forvaltningsrevisjon av kvaliteten på hovedsykkelveinettet. Data er i hovedsak samlet inn ved hjelp av befaringer av utvalgte strekninger på den kommunale delen av hovedsykkelveinettet.

Undersøkelsen har hatt følgende hovedproblemstilling: I hvilken grad er hovedsykkelveinettets standard i tråd med gjeldende kvalitetsnormer? Kommunerevisjonen har undersøkt problemstillingen med fokus på brukervennlighet, fremkommelighet og trafikksikkerhet. Revisjonskriteriene er i hovedsak utledet fra Statens vegvesens Håndbok 233 *Sykkelhåndboka Utforming av sykkelanlegg*. Dette er en veileder i Statens vegvesens håndbokserie som gir anbefalinger knyttet til hva som anses å være beste praksis ved utforming av sykkelanlegg. *Sykkelhåndboka* har blitt lagt til grunn ved planlegging og bygging av sykkelanlegg i Oslo kommune.

Kommunerevisjonens undersøkelse viser at de undersøkte strekningene av hovedsykkelveinettet i stor grad var utformet i tråd med etablerte faglige anbefalinger knyttet til brukervennlighet, fremkommelighet og trafikksikkerhet. Det var likevel forhold på de utvalgte strekningene som bidro til å redusere hovedsykkelveinettets kvalitet. Flere steder ble det observert svakheter som i verste fall kunne resultere i alvorlige ulykker. Det var blant annet flere steder utilstrekkelige siktforhold, manglende buffersone ved kantsteinsparkering og slukrister som kan fange sykkelhjul. Det ble også observert forhold som reduserte framkommeligheten og brukervennligheten til sykkelanleggene. Det dreide seg blant annet om til dels mange systemskifter, fragmenterte og lite sammenhengende sykkelanlegg på grunn av tilrettelegging for varelevering og at enkelte kryssinger av veier var lite tilrettelagte for syklist, samt enkelte mangler knyttet til veivisning.

Flere av svakheterne som Kommunerevisjonen observerte, er forhold som også har blitt dokumentert gjennom daværende Samferdselsetatens sykkelveiinspeksjoner på andre strekninger enn de Kommunerevisjonen undersøkte. Dette kan tyde på at påpekte svakheter går igjen på hovedsykkelveinettet.

Det er neppe mulig å kunne utvikle et sammenhengende hovedsykkelveinett som er helt i tråd med anbefalinger i *Sykkelhåndboka* og andre retningslinjer. På flere områder kan det imidlertid med relativt enkle tiltak gjøres mer. Kommunerevisjonen sikter her blant annet til fjerning av vegetasjon, vedlikehold og reparasjon av ødelagte skilt og utbedring av hull og ujevnheter i asfalten.

Rapport ble oversendt til byråden for miljø og samferdsel og Bymiljøetaten til uttalelse 15.08.2011. Byråden skriver i sin uttalelse at Kommunerevisjonens vurderinger synes å være sammenfallende med Bymiljøetaten og Sykkelprosjektets erfaringer. Når det gjelder tiltak, viser byråden til at Bymiljøetaten løpende gjennomfører tiltak på bakgrunn av sykkelveiinspeksjoner, og at etaten og Sykkelprosjektet samarbeider om løsninger som kan bedre syklistenes framkommelighet og trafikksikkerhet. For øvrig viser byråden til Bymiljøetatens uttalelse.

Bymiljøetaten skriver i sin uttalelse at den ikke er uenig i konklusjonene i rapporten, og at konklusjonene er i tråd med de erfaringene som Sykkelprosjektet har gjort seg. Etaten viser til at den har igangsatt og skal igangsette flere tiltak, for å bedre kvaliteten på hovedsykkelveinettet. Tiltakene er relevante i forhold til Kommunerevisjonens anbefalinger. Etaten omtaler også i sin uttalelse at hensynet til ulike trafikantgrupper er medvirkende til at det er valgt enkelte løsninger som ikke er i tråd med kvalitetsnormer for utforming av sykkelanlegg.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget konstaterer at Kommunerevisjonens undersøkelse om hovedsykkelveinettets kvalitet viser at hovedsykkelveinettet i stor grad er utformet i tråd med etablerte anbefalinger, men at det ble observert forhold som reduserte hovedsykkelveinettets kvalitet.

Kontrollutvalget merker seg at enkelte av de observerte svakhetene, herunder utilstrekkelige siktforhold, i verste fall kan resultere i alvorlige ulykker. Utvalget forutsetter at de tiltakene som byråden og Bymiljøetaten viser til, evalueres med tanke på om det er behov for ytterligere tiltak for å fremme brukervennlighet, fremkommelighet og ikke minst trafikksikkerhet i sykkelveinettet.

Kontrollutvalget tar for øvrig rapport 15/2011 *Hovedsykkelveinettet i Oslo kommune – kvalitet* til orientering.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Jon Evang (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Anne Haabeth Rygg (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Harald Minken (R), Hartvig Opsjøn (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 16.09.2011 m/vedlegg

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget konstaterer at Kommunerevisjonens undersøkelse om hovedsykkelveinettets kvalitet viser at hovedsykkelveinettet i stor grad er utformet i tråd med etablerte anbefalinger, men at det ble observert forhold som reduserte hovedsykkelveinettets kvalitet.

Kontrollutvalget merker seg at enkelte av de observerte svakhetene, herunder utilstrekkelige siktforhold, i verste fall kan resultere i alvorlige ulykker. Utvalget forutsetter at de tiltakene som byråden og Bymiljøetaten viser til, evalueres med tanke på om det er behov for

ytterligere tiltak for å fremme brukervennlighet, fremkommelighet og ikke minst trafiksikkerhet i sykkelveinettet.

Kontrollutvalget tar for øvrig rapport 15/2011 *Hovedsykkelveinettet i Oslo kommune – kvalitet til orientering*.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

85/11

**Oppfølgingsundersøkelse etter rapport 9/2009 Avgangskarakterer i grunnskolen –
Likebehandles elevene i grunnskolen**

Sendt til kultur- og utdanningskomiteen

Kopi til byråden for kultur og utdanning, Utdanningsetaten, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kommunerevisjonens rapport 9/2009 *Avgangskarakterer i grunnskolen – Likebehandles elevene i grunnskolen?* viste at flere skoler hadde et avvik mellom standpunktkarakterer og karakterer til skriftlig eksamen som skilte seg vesentlig og systematisk fra gjennomsnittet for alle skolene. Dette kan tyde på at flere skoler hadde en vurderingspraksis som gjorde at elevene ikke ble likebehandlet med elever ved andre skoler i fastsetting av standpunktkarakterer.

Byråden for kultur og utdanning og Utdanningsetaten varslet tiltak for å sikre likebehandling av alle elever når det gjelder fastsetting av standpunktkarakterer. De varslede tiltakene omfattet videreføring og utvidet innsats knyttet til å bedre lærernes kompetanse i elevvurdering, i tillegg til tiltak overfor de enkeltskolene som skilte seg ut med vesentlige avvik over tid.

Bystyret behandlet rapporten i møte 23.09.2009 (sak 259). I bystyrets vedtak ble byrådet bedt om å videreføre og forsterke de tiltak som var igangsatt for å sikre at elever ved alle skoler likebehandles når det gjelder fastsetting av standpunktkarakter, og om å orientere kultur- og utdanningskomiteen om arbeidet.

Kommunerevisjonen orienterer i denne saken om igangsatte tiltak for å sikre likebehandling av alle elever når det gjelder fastsetting av standpunktkarakterer i etterkant av Kommunerevisjonens rapport 9/2009.

Saken bygger i hovedsak på opplysninger i vedlagte notat U-2011 av 28.02.2011, der byråden for kultur og utdanning orienterte kultur- og utdanningskomiteen om oppfølgingen av Kommunerevisjonens rapport, i tråd med bystyrets vedtak av 23.09.2009, sak 259. I tillegg har Kommunerevisjonen bedt byråden for kultur og utdanning og Utdanningsetaten orientere om eventuelle ytterligere tiltak iverksatt på området. Det planlegges ikke annen oppfølging av rapport 9/2009.

Det framgår av den gjennomgåtte dokumentasjonen at Utdanningsetaten har iverksatt, forsterket eller videreført en rekke tiltak for å sikre at elever ved alle skoler likebehandles når det gjelder fastsetting av standpunktkarakter.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at den dokumentasjonen Kommunerevisjonen har gjennomgått viser at Utdanningsetaten har videreført og forsterket tiltak som kan bidra til å sikre at alle elever likebehandles når det gjelder fastsetting av standpunktkarakter, og at det i tillegg er iverksatt nye tiltak på området.

For øvrig tar kontrollutvalget saken til orientering.

Saken sendes kultur- og utdanningskomiteen.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Jon Evang (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Anne Haabeth Rygg (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Harald Minken (R), Hartvig Opsjøn (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 16.09.2011 m/vedlegg

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget merker seg at den dokumentasjonen Kommunerevisjonen har gjennomgått viser at Utdanningsetaten har videreført og forsterket tiltak som kan bidra til å sikre at alle elever likebehandles når det gjelder fastsetting av standpunktkarakter, og at det i tillegg er iverksatt nye tiltak på området.

For øvrig tar kontrollutvalget saken til orientering.

Saken sendes kultur- og utdanningskomiteen.

86/11

Endelig innberetning av mislighetssak i Bydel Grünerløkka

Sendt til arkiv

Kopi til byråden for eldre og sosiale tjenester, Bydel Grünerløkka, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

En leder i Bydel Grünerløkka har på kommunes regning kjøpt inn artikler fra flere humanitære organisasjoner. Vedkommende er avskjediget og politianmeldt.

Det er ifølge bydelen kjøpt inn artikler for til sammen kroner 118 997 i perioden 2007 – 2011. Det som ble kjøpt inn var til dels artikler som ikke hadde noen anvendelse i kommunens virksomhet og til dels artikler som brukes i kommunen, men som organisasjoner selger til kunstig høy pris. De som kjøper slike artikler, gjør det for å støtte organisasjonen som står bak salget. De største postene var kroner 64 318 til innkjøp av kaffe til kroner 87 per pose fra Støtteforeningen for kreftrammede og kroner 33 545 for kort fra Norges Handikapforbund. I avskjedigelsen og politianmeldelsen la bydelen spesielt vekt på innkjøp av skrapelodd fra Landsforbundet mot stoffmisbruk på til sammen kroner 4891. Om dette skrev bydelen:

Den ansatte har innrømmet forholdet, og tilbakebetalt beløpet, men har ikke klart å gjøre rede for hvor loddene er blitt av, vedkommende sier at de må være kastet, ei heller sannsynliggjort at de ikke er skrapet, ei heller at det ikke er hentet ut gevinster til egen vinning.

Bydelen har kontrollert andre økonomiske transaksjoner, overtidslister og reiseregninger som vedkommende har hatt befattning med, og har ikke funnet andre misligheter.

Bydel Grünerløkka opplyste at alle fakturaer fra dette koststedet skulle kontrolleres av en seksjonsleder. Seksjonslederen hadde godkjent fakturaene til utbetaling uten å kontrollere spesifikasjonen på hver enkelt faktura. Dette er brudd på rutinen for kontroll av faktura. Bydel har tatt opp saken i de månedlige budsjettoppfølgingsmøtene med alle koststedene, og rutinen vil bli innskjerpet i det årlige fullmaktsdelegeringsbrevet.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 15.09.2011 om mislighetssak i Bydel Grünerløkka til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Jon Evang (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Anne Haabeth Rygg (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Harald Minken (R), Hartvig Opsjøn (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 15.09.2011

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 15.09.2011 om mislighetssak i Bydel Grünerløkka til orientering.

Sluttorientering om kommunens oppfølging av korrupsjonsforsøk mot Omsorgsbygg Oslo KF

Sendt til arkiv

Kopi til finanskomiteen, helse- og sosialkomiteen, byråden for finans, Omsorgsbygg Oslo KF, Kommuneadvokaten, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kontrollutvalget behandlet en orientering om kommunens oppfølging av korrupsjonsforsøket mot Omsorgsbygg Oslo KF i møte 14.12.2010, sak 91. I vedtaket ba kontrollutvalget om å bli holdt orientert om den videre utvikling i saken.

Som det framgår av sak 91/2010 politianmeldte Omsorgsbygg Oslo KF daglig leder i firmaet Roald Larsen AS for korrupsjonsforsøk 10.08.2010. Politiet henla saken etter bevisets stilling 03.03.2011. Kommuneadvokaten anket ikke henleggelsen. Oslo kommune har imidlertid vunnet fram i flere sivile saker.

Roald Larsen AS er et av flere selskap som drives og til stor del eies gjennom sameier og porteføljeinvesteringsselskaper kontrollert av etterkommerne etter Jul Karlsen (død 2003). De samme aktørene har majoritetseierinteresser i en rekke selskaper, blant annet Karlsen & Nordseth Entreprenør AS. Tema for flere av de sivile sakene har vært hvorvidt Oslo kommune har saklig grunn til å sette inn tiltak også mot andre selskaper tilhørende de samme eierinteressene.

I løpet av mai 2011 falt det dom i to sivile rettssaker:

Den første var en sak for Borgarting lagmannsrett, sak 10-201915ASK-BORG/04, hvor Roald Larsen AS hadde anket to saker, framsatt 19. og 25.10.2010 hvor retten ikke ga Roald Larsen AS medhold i begjæring om midlertidsforføyning overfor Oslo kommune. I Borgartings kjennelse står det blant annet:

Begjæringene hadde sin bakgrunn i at Oslo kommune, ved henholdsvis Boligbygg Oslo KF og Utviklings- og Kompetanseetaten, medio oktober måned 2010 hevet samtlige løpende rammeavtaler inngått med entreprenørselskapet Roald Larsen AS. I begge saker ble det nedlagt påstand om at kommunen skal påbys å etterleve de inngåtte rammeavtaler som om hevning ikke hadde funnet sted.

I kjennelsen står det videre blant annet:

Etter lagmannsrettens syn er det i saken ikke framkommet noe som gir grunn til å tvile på den forklaring Tommy Strøm (Kommunerevisjonens bemerkning: Omsorgsbyggs representant) har nedtegnet i sitt notat, og som han senere har fastholdt ved en rekke anledninger, herunder i politiavhør og ved flere rettslige forklaringer.

(...)

Etter det resultatet lagmannsretten er kommet til, har Oslo kommune vunnet saken.

Kjennelsen er rettskraftig.

Den andre var en sak for Oslo tingrett hvor Karlsen & Nordseth Entreprenør AS reiste sak om “Erstatningsansvar for urettmessig heving av rammeavtaler og avvisning fra anbudskonkurransar”, sak 11-006521 TVI-OTIR/04. I dommen står det blant annet:

Karlsen & Nordseth Entreprenør AS gjekk ved stemning av 10.januar 2011 til søksmål mot Oslo kommune med krav om fastsettingsdom for at kommunen er erstatningsansvarleg av di hevinga av dei fire rammeavtalene og avvisinga frå dei to anbudskonkurransane, er gyldige.

Domsslutningen konkluderer med at “Oslo kommune blir frifunnet”.

Oslo tingretts dom er anket av Karlsen & Nordseth Entreprenør AS, og saken er berammet i januar 2013.

Retten behandlet av begge disse sakene viser at den ansatte i Omsorgsbygg ble trodd. Retten har akseptert at Oslo kommune har truffet tiltak mot selskapene hvor det er de samme eierinteressene (identifisering). Det er denne identifiseringen som er ankegrunnlaget for Karlsen & Nordseth Entreprenør AS.

Karlsen & Nordseth Entreprenør AS har også i ytterligere to saker prøvd for retten den omtalte identifiseringen. Karlsen & Nordseth Entreprenør AS har ikke fått medhold, og Oslo kommune har vunnet også disse to sakene. Ankefristen har gått ut, og disse ble ikke anket.

Byrådsavdeling for finans og næring sendte 04.07.2011 ut et brev til alle virksomheter i Oslo kommune hvor det ble redegjort for de to først omtalte sakene. I avsnitt 1.1.6 *Betydning for virksomhetene* skrev byrådsavdelingen:

Det forutsettes at de enkelte virksomheter i Oslo kommune og det personell som arbeider med anskaffelser, gjør seg kjent med dette brevet slik at de har grunnlag for i det enkelte tilfelle å vurdere avvisning fra konkurranser med hjemmel i forskrift om offentlige anskaffelser § 11-10 annet ledd bokstav d), hhv § 20-12 annet ledd bokstav d), hvor det heter som følger: ”Oppdragsgiver kan avvise leverandører som i sitt yrke har gjort seg skyldig i alvorlige forsømmelser mot faglige og etiske krav i vedkommende bransje”.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens sluttorientering om kommunens oppfølging av korrupsjonsforsøk mot omsorgsbygg Oslo KF til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Jon Evang (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Anne Haabeth Rygg (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Harald Minken (R), Hartvig Opsjøn (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 16.09.2011

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens sluttorientering om kommunens oppfølging av korrupsjonsforsøk mot omsorgsbygg Oslo KF til orientering.

88/11

Restanseliste for kontrollutvalgets saker pr. 31.08.2011

Sendt til arkiv

Saken gjelder:

Oversikten over kontrollutvalgets saker til oppfølging pr. 31.08.2011 viser 15 saker. Pr. 30.04.2011 var det 12 saker til oppfølging.

Sekretariatslederen fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalgets restanseliste pr. 31.08.2011 tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Jon Evang (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Anne Haabeth Rygg (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Harald Minken (R), Hartvig Opsjøn (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 15.09.2011 med vedlegg

Votering:

Sekretariatslederens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalgets restanseliste pr. 31.08.2011 tas til orientering.

89/11

Rapport 8/2011 Styring av vannforsyning og avløp i Oslo kommune – byrådens rapportering av status for iverksetting av tiltak pr. 31.08.2011

Sendt til samferdsels- og miljøkomiteen

Kopi til byråden for miljø og samferdsel, Vann- og avløpsetaten, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kontrollutvalget behandlet 14.06.2011, sak 67, *Rapport 8/2011 Styring av vannforsyning og avløp i Oslo kommune*. Rapporten avdekket alvorlige svakheter og ble gradert "begrenset" etter sikkerhetsloven § 11. Det ble gitt en muntlig presentasjon av rapporten i utvalgets møte.

Kontrollutvalget vedtok bl.a. følgende ved behandling av saken:

Kontrollutvalget ber byråden for miljø og samferdsel rapportere status for iverksetting av tiltak til Kommunerevisjonen per 31.08.2011 og per 31.12.2011 og ber videre Kommunerevisjonen starte arbeidet med en utvidet oppfølgingsundersøkelse etter rapport 8/2011 tidlig i 2012.

Kommunerevisjonen har mottatt brev fra Byrådsavdeling for miljø og samferdsel, vedlagt brev fra Vann- og avløpsetaten med status for iverksetting av tiltak per 31.08.2011.

Byrådsavdelingen skriver at Kommunerevisjonens rapport 8/2011 er fulgt opp i jevnlig kontakt med Vann- og avløpsetaten og at byrådsavdelingen vil forestå videre oppfølging av etaten frem til statusrapportering per 31.12.2011.

Vann- og avløpsetaten skriver at det ble iverksatt strakstiltak umiddelbart for å bøte på de forhold etaten ble varslet om i særskilt møte i mars 2011. Av disse gjenstår det i følge etaten ett forhold å lukke, noe etaten oppgir vil skje i løpet av september 2011. I tillegg redegjør etaten for en rekke andre tiltak som enten er iverksatt, eller vil bli iverksatt.

Etaten redegjør videre for sitt arbeid med å styrke IKT-sikkerheten og skriver at det er besluttet å innføre et totalkvalitetssystem basert på ISO 9001.

Etaten har skjøvet fristen for å gjennomføre enkelte av tiltakene noe ut i tid i forhold til den handlingsplanen etaten presenterte i sin uttalelse til rapport 8/2011, men etaten oppgir fremdeles at tiltakene i vesentlig grad vil være iverksatt innen utgangen av 2011.

Etaten opplyser om at den har ansatt en fagansvarlig for informasjonssikkerhet for å styrke sin kompetanse. Utover dette konstaterer Kommunerevisjonen at aktiviteter rettet mot forankring av ansvar, myndighet og oppgaver knyttet til informasjonssikkerhet ikke lenger er eksplisitt oppgitt som en aktivitet, slik etaten oppga i sin uttalelse til rapport 8/2011.

Kommunerevisjonen vil understreke at slik klargjøring og forankring er avgjørende for å sikre at viktige informasjonssikkerhetsoppgaver blir ivaretatt.

Kommunerevisjonen mener tiltakene virker relevante i forhold til Kommunerevisjonens anbefalinger. Vann- og avløpsetaten er i gang med iverksettingen av dem, og opplyser at de i vesentlig grad vil være iverksatt innen utløpet av 2011. Om tiltakene er tilstrekkelige i forhold til de svakhetene som ble påpekt i rapport 8/2011, vil Kommunerevisjonen først kunne besvare i den utvidede oppfølgingsundersøkelsen som startes tidlig i 2012, slik kontrollutvalget har vedtatt.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg redegjørelsene fra Byrådsavdeling for miljø og samferdsel og Vann- og avløpsetaten om oppfølging og iverksetting av tiltak etter Kommunerevisjonens rapport 8/2011 *Styring av vannforsyning og avløp i Oslo kommune*.

Kontrollutvalget vil understreke viktigheten av at Vann- og avløpsetaten i det videre arbeidet med å følge opp rapporten også sikrer en hensiktsmessig organisering av informasjonssikkerhetsarbeidet og at ansvar, myndighet og oppgaver i den forbindelse nedfelles entydig.

Kontrollutvalget imøteser ny sak fra Kommunerevisjonen når byrådets statusrapport per 31.12.2011 foreligger.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Jon Evang (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Anne Haabeth Rygg (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Kari Kjenndalen (A), Roy Hammerø (F), Harald Minken (R), Hartvig Opsjøn (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 14.09.2011 m/vedlegg

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget merker seg redegjørelsene fra Byrådsavdeling for miljø og samferdsel og Vann- og avløpsetaten om oppfølging og iverksetting av tiltak etter Kommunerevisjonens rapport 8/2011 *Styring av vannforsyning og avløp i Oslo kommune*.

Kontrollutvalget vil understreke viktigheten av at Vann- og avløpsetaten i det videre arbeidet med å følge opp rapporten også sikrer en hensiktsmessig organisering av informasjonssikkerhetsarbeidet og at ansvar, myndighet og oppgaver i den forbindelse nedfelles entydig.

Kontrollutvalget imøteser ny sak fra Kommunerevisjonen når byrådets statusrapport per 31.12.2011 foreligger.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Eventuelt

1. Lederen viste til henvendelse og medieoppslag om kontrakter om reklameplass på T-banestasjoner og leskur. Kommunerevisjonen ble bedt om å innhente aktuelle kontrakter og gi en skriftlig vurdering til neste møte om det er grunn til å foreta en nærmere undersøkelse.

2. Kommunerevisjonen viste til sak 77 i kontrollutvalgets møte 30.08.2011 om rapporter vedrørende lønns- og arbeidsvilkår i sykehjem og orienterte kort om en ny undersøkelse av Deloitte om bemanning, lønns- og arbeidsvilkår i seks kommunale sykehjem og tre sykehjem drevet av ideelle organisasjoner. Kommunerevisjonen opplyste videre at Arbeidstilsynet nå har vedtatt endelige pålegg for fire kommunale sykehjem.
3. Det ble reist spørsmål om korrupsjonssaken i Unibuss. Det ble vist til politiets etterforskning, og i tillegg er det besluttet interne granskinger. Rødt har fremmet privat forslag for bystyret om at "Kommunerevisjonen må lede granskinga av mulig busskorrupsjon". Rødt forslag ble i forretningsutvalgets møte 26.09.2011 fordelt til finanskomiteen.
4. Bystyrekomiteene har behandlet følgende saker fra kontrollutvalget:

Helse- og sosialkomiteen behandlet i møtet 21.09.2011:

- Kommunerevisjonens oppfølging av rapport 1/2009 Behandling av skjenkebevillinger og kontroll av skjenkesteder – kontrollutvalgets sak 59 av 14.06.2011
- Kommunerevisjonens rapport 3/2011 Skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom – En undersøkelse av bydelenes tilbud til elever i videregående skole – byrådens tilbakemelding til kontrollutvalget – kontrollutvalgets sak 79 av 30.08.2011

Samferdsels- og miljøkomiteen behandlet i møtet 21.09.2011:

- Kommunerevisjonens rapport 12/2011 Kommunalt tilsyn med avfallsområdet – kontrollutvalgets sak 71 av 30.08.2011
- Kommunerevisjonens rapport 13/2011 Avfall – Kommunens mottaksordninger for farlig avfall – kontrollutvalgets sak 72 av 30.08.2011

Kontrollutvalgets sekretariat, 03.10.2011

Reidar Enger
sekretariatsleder